

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagost)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

ELECCIONS MUNICIPALS

Els vensuts y els que no han de vencer

Els lerrouixistes són, per endavant, els vensuts de les eleccions municipals del mes vinent. Van quedar ja en situació desfavorable en les darreres eleccions de diputats provincials. La forta minva de vots que aleshores van sofrir, per forsa ha d'accentuarse el més entrant,

com a conseqüència de la conducta d'en Lerroux davant de la guerra del Marroc y de la vaga general de Setembre.

La única esperansa dels lerrouixistes està en l'acord de les dretes de presentar candidatures plenes en tots els districtes. D'aquesta manera se'ls regalen tres o quatre regidors, els quals el servirien segurament, si no pera conservar la majoria, al menys pera ocupar una posició molt forta en el nou Ajuntament. Però, ¿persistiran les dretes en la seva decisió? A nosaltres ens sembla que l'acord de la candi-

datura total y plena fou pres, no ab l'intenció de portarlo a la pràctica, sinó ab el proposit de menassar a l'Esquerra ab la perdua d'alguns llocs y obligarla a pactar ab la coalició dretista, que així obtindria una part dels llocs aludits.

Nosaltres creiem en la derrota dels lerrouixistes. Considerem segur que perdran la majoria consistorial y, per lo tant, el govern de la ciutat. Ho reconeixen, en les converses particulars, els mateixos prohoms del titulat partit radical. Si en public diuen lo contrari, si *El*

Progreso fa lluir davant dels ulls dels seus lectors els mirallets d'una nova victoria, la veritat es que aquesta fingida confiança no té altre objecte que evitar el pànic en les files del partit y l'aggravació d'una derrota que ja donen per descomptada.

L'imperi municipal del lerrouixisme està a les acaballes. Aviat l'enterrarem els barcelonins. Ell mateix s'haurà colgat sota un munt de pútrid fang.

FRUITA DEL TEMPS

—¡Renoí, com punxen!...

Però si hi ha uns vensuts pera les eleccions pròximes, hi ha també uns que no han de vencer. Aquets són els elements de la coalició de dretes. Fora una maledicció pera la Barcelona lliberal, pera la ciutat dels 60.000 vots republicans, que'l govern comunal anés a mans d'una barreja d'ultramontans y conservadors.

L'Unió Federal Nacionalista Republicana l'ha d'impedir aquet possible triomf. Pera impedirlo hi ha de posar el coll. Cal que caigui el lerrouisme sense que vingui una reacció; cal que les dretes caiguin sense que l'immoralitat allargui el seu regnat d'oprobri. Y es l'Unió Federal la cridada a obtenir aquet doble resultat.

Però, pera que'l pugui obtenir, convé disciplina y coesió en la seva gent. Convé, sobre tot, que'ls orguens periodistics del partit siguin fogars de propaganda y d'entusiasme, que respectin les decisions lligítimes dels organismes directius y que s'abstinguin de campanyes dissolvents, anàrquiques y suicides, fetes en nom d'una política exclusivament y cegament anti-lerrouista.

FULMEN

L'operació "definitiva" per ara no hi ha res

El general Luque s'ha lluitat a Melilla, y ab ell tot el govern d'en Canalejas. Ha estat realment increïble la lleugeresa dels ministres. Després d'anunciar ab gran pompa y solemnitat l'operació definitiva que havia de desfer l'harka y de deixar la comarca del Kert com una bassa d'oli, ara ens han fet saber que, per culpa del mal temps, la tal operació s'ha suspès indefinidament.

¿Que no ho hauria pogut avisar per endavant, el senyor Canalejas, això de que la cosa depenia de la dinàmica atmosfèrica? Les empreses d'espectacles a l'aire lliure acostumen a anunciarlos ab la nota de: *si el tiempo lo permite*.

¿Per què no feia lo mateix el primer ministre? Aleshores no hi hauria hagut dret a queixes ni reclamacions.

Tal com ha obrat, el govern ha quedat en una situació un xic ridícula. Sembla que la seva intervenció directa en la campanya de Melilla tenia per objecte conquistar llores que li haurien servit pera presentar ventafosament davant de les Corts y pera allargar la seva incerta y amensada vida. Davant de lo que ha passat, la situació del govern ha sofert un empitjorament considerable. La paraula *crisis*—fatídica pera uns, joiosa pera altres—ha sonat aquets darrers dies ab insistència.

En un país ont hi hagués lògica y altres coses que aquí no hi ha, la caiguda d'en Canalejas fora segura. Tractantse del nostre país, no's pot assegurar res. Se creu que'l president del Consell plantejarà la qüestió de confiança. Y no trobariem extrany que la confiança li fos ratificada. Al cap y a l'últim, desde'l punt de vista del poder moderador, ¿mereixen més confiança en Weyler, en Moret o en Maura?

Conseqüents fins a la mort

IXEMNOS com, fins en els moments en que plana per damunt dels nostres caps un general esborronament, en l'hora en que una ansietat terrible ens preocupa a tots, no deixa de donar la política madrilenya la seva nota tradicional, picant y característica.

Els més significats aconteixements, els trasbalsos més sensibles, no són prou a fer oblidar als homes que'ns governen la seva historia y el medi en el qual han viscut. Els més grossos dols nacionals, les calamitats més espantables, s'han vist sempre acompanyats del concepte o de l'imatge escèptica o punxant, més o menys encertada y oportuna, reveladora de tot un estat de conciencia y una capacitat intel·lectual.

El malestar, l'incertitud y la frisança s'han ensenyorit novament dels esperits. Pot dirse que fins els més optimistes y els més indiferents dels nostres compatriotes convenen en reconeixer lo difícil de l'actual situació.

Y d'entre les ombres que'ns envolten, en mitg de l'angoixa que a tots domina, s'alsa triomfanta la silueta del polític francament espanyol, entremaliat y atrabiliari, prompte a desplegar totes les habilitats y tots els recursos del seu repertori vell y atrofinat.

En Romanones, per exemple, que sembla

tindria d'estar preocupat per la sort que puga correr el domini espanyol en terres del Marroc, que es, además, un dels principals interessats en les explotacions mineras d'aquesta part de l'Àfrica, ha arribat aquets dies a Madrid. No obstant els mals de cap que se suposa haurien de preocuparlo, han dit els telegrams que'l viatge del comte de Romanones té per principal objecte preparar la vineta jornada electoral.

Com si no tingués més transcendents problemes dels que ocupar-se, com si visquessim tots en el millor dels mons possibles, amoïna an en Romanones la sort dels futurs Ajuntaments, tota vegada que en la seva constitució espera, a bon segur, trobar la manera de donar satisfacció a tot un exèrcit de famolencs, triats entre lo bo y millor dels seus correligionaris y amics particulars.

La perspectiva d'un hivern sense feina y ab el pa pels nuvols?... Les inquietuts que menassen torbar la pau europea?... La sangria que l'emigració constant, persistent, inacabable, representa?... El perill que menassa l'actual ordre de coses?... Els horrors d'una guerra traïdora y despiedada?... El dol de centenars de famílies, extranyes an aquets plets del dret internacional?... Les mil y mil calamitats que al damunt d'Espanya pesen?...

Bah!... Quimeres, tot plegat, que no pesen poc ni molt en l'ànim del senyor comte, que pensarà, a hores d'ara, que de restablir la sobirania al Marroc ja se'n cuidaran be prou les tropes; que representa cada emigrant un descontent y un mal patriota que s'allunya, y que es molt difícil el que's quedí a l'hivern sense menjar.

No hi ha motiu, doncs, pera que deixi, l'home, d'ocuparse d'aquestes eleccions, que poden servirli pera calmar les ansies dels amics d'infima categoria, a l'hora que, apoderantse dels Municipis, podrà seguir exercint el seu cacicat abominable.

Aixís, y no d'altra manera, resta el comte de Romanones fidel a la seva tradició de polític a l'espanyola... y aixís se dona satisfacció als amics de *provincias*, que tenen fam d'entrar als Ajuntaments.

BAC DE RODA

Xim, xim...

¿Es vritat que en Moret al fi's retira lluny del tragi mondà, y, veient que ja es hora de *cortarsela*, deixa per sempre els trastos de matà?...

Si això resultés cert, seria aquesta —veureu com no ho serà— la primera vegada que don Segís ha sapigut de veres lo que's fa.

Al peu d'una cantonada, ab un fanal per senyera, vareig veure ahí instalada la primera castanyera.

—¿Són grosses?—li dic, clavant els ulls en la mercancia que en el caliu fumejant calmosament se rostia.

—Bastant ho són, pel meu compte,— diu, mirantme de través;— però les que vindran prompte... crec que encara ho seran més.

Y de les eleccions ¿què?... S'assegura que'ls suprens directors del nostre bando, si no—segons sol dirse—com uns negres, treballen dia y nit com uns mulatos.

Pourparlers entre'ls qüefes de districte, exploració metòdica dels cabos, visites als casinos, conferencies, combinacions de noms que tinguin ganxo...

¿Què'n sortirà d'això?... No es facil dirho, però, vista la marxa del tinglado, potser no s'equivoquen els que creuen que estem en vies de tornà a «comptarnos».

El Rif—diuen—es una part d'Àfrica, una terra ont s'hi cull bastant blat, un país ple de mines riquíssimes, un diamant que mereix ser tallat.

Tot això podrà ser l'evangeli, però, ab lo que ha passat fins aquí, ens resulta el quadret en idill massa blau, massa dols, massa fi.

¿Sabeu, jo, com el definiria, per posarme més a la raó?

Així: El Rif es un gran jeroglífic que... tal volta no té solució.

En Canalejas s'empenya en governar. Clar ho ha dit: «Pera ferme anà a mi d'oros no hi ha qui tingui prou pit. Ni contrarietats guerrerres, ni absurdes conspiracions; res servirà pera treure'm de les meves posicions. Jo, ab ma eloqüencia invencible y els meus propis elements, soc prou per tallar les ales als rebecs y als impacients.»

No. Si els Governos s'aguantessin sols ab la llengua, ¡ai companys! es ben segur que tindriem Canalejas per molts anys.

Els xinos, aburrits de les tragedies que tenen d'aguantà, sembla que han decidit pendre les armes contra el seu soberà.

Del curs del moviment n'hi ha poques noves, mes, desde ara's pot dir: potser la rebelió no durà *qua*, però els rebeldes, sí.

C. GUMA

POQUES notícies podem donar, avui, referents a lo de Melilla.

La més important de totes es la que'l diumenge va arribar a Barcelona y que, per la seva naturalesa, causà fonda y desagradable impressió.

El dissabte al matí, uns grupus de rifenys havien intentat atacar a la desesperada les posicions avensades de les vores del Kert, y en el breu combat que ab aquet motiu va entaularse, havia rebut dues ferides, de les quals ne morí a les poques hores, el general de divisió Ordóñez, antic artiller y inventor del famós canó que porta el seu nom.

Transportat el cadavre a Melilla, el diumenge tingué l'enterro, que va ser presidit pel general Luque, ministre de la Guerra.

Y mentres el cable africà ens portava aquesta nota fúnebre, la *Gaceta* del mateix diumenge publicava dos Reals decrets concedint als presposits de Guerra y Marina varis credits extraordinaris, relacionats ab les operacions que s'estan efectuant al Rif.

Sense entrar en detalls, que tal volta no interessarien al lector, direm solament que'ls credits concedits se reparteixen en la següent forma:

Guerra	24.942.169 ptes.
Marina	1.619.600 »
» suplement	300.000 »
TOTAL	26.861.769 ptes.

O siguin, prop de vintiset milions de pesetes, destinades exclusivament a satisfer atencions de l'actual campanya.

A darrers d'aquet mes, probablement el dia 28, arribarà a Burdeos el jefe dels socialistes francesos, M. Jean Jaurés.

Com no ignoren els nostres lectors, el gran orador, que, ben diferentment d'altres polítics, viu del seu treball, ha estat alguns mesos a l'Amèrica del Sud donant conferencies de pago en diverses grans poblacions. En la seva profitosa excursió ha recorregut una bona part de l'Argentina, l'Uruguay y el Brasil, y a tot arreu ha sigut M. Jaurés calurosament aplaudit y objecte d'afectuosos obsequis.

De tots modos, si de celebrar són els èxits obtinguts a Amèrica pel gran mestre del socialisme, no menos hem d'alegrarnos del seu retorn a Europa, aont la seva presencia es, avui, per diferents motius que no cal apuntar, altament necessaria.

Ha mort a Madrid el general López Domínguez.

Tenia més de vuitanta anys—que es com dir vuitanta capítols de l'istoria d'Espanya—y era sols una ombra de lo que sigué en temps ja molt llunyans y, per ell, brillants y venturosos.

Nevot del general Serrano,—un dels tres *deus* de la trinitat del 68—ocupà en l'exèrcit y en la política les més altes posicions.

El cop de Sagunto va sorprendre'l de Capità general de Catalunya, aont hi havia qui esperava d'ell un gest heroic. Sigué després ministre, cap de partit, president del Senat, y fins arribà a ser jefe d'un Govern que va durar uns cinc mesos escassos.

La seva mort, que, com pot suposarse, no influirà gens en la política espanyola, deixa vacant un tercer entorxat.

Donades les nostres costums, res tindria d'extrany que a hores d'ara ja hi hagués algú que hi tingués posat el pensament y clavada la vista.

El món camina.

Tan evidentment camina, que fins els xinos—els lligítimes xinos de l'Àsia; no els que roden per aquí a les ordres de don Lacandro—han cregut que era arribada l'hora de trencar els motllos vells y adoptar decididament les formes modernes.

A Wu-Chang, a Hankeu y en varies altres localitats d'aquell immens imperi han esclatat veritables rebelions contra'l govern de Pekin.

De la naturalesa del moviment, capitanejat ab molta pericia, en la part militar, pel brigadier Huan-Hung, ne dona una idea bastant clara un manifest que'ls seus inspiradors han dirigit a les potencies extrangeres, explicant els seus proposits.

Pera coneixement dels nostres lectors, traduirem la primera «declaració» d'aquet notable document, que en realitat constitueix tot un programa.

«Els ciutadans de la Xina—diu—s'alsen contra'l Govern mandxú pera sacudir el jou tàrtar, fer caure una aristocràcia corrompuda, establir la República, inaugurar relacions més estretes ab les nacions extrangeres, mantenir la pau del món y treballar per la dita de l'humanitat.»

Tractantse d'un poble que tan apartat semblava de les corrents modernes, ¿pot demanarse més?

La llarga distancia que d'ells ens separa no ha d'impedir que enviem als aixerits xinos l'expressió de les nostres corals simpaties.

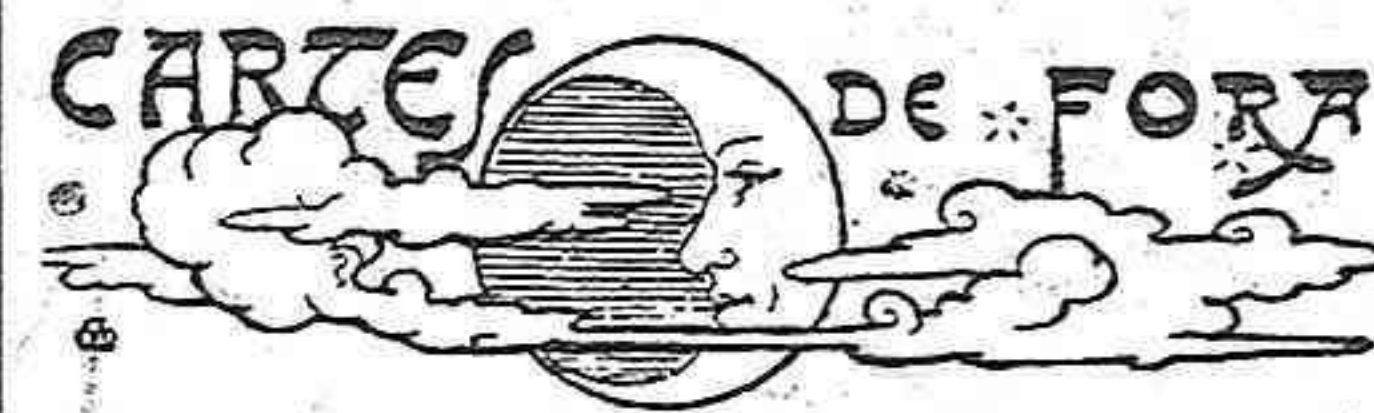
A l'hora en que escrivim aquestes ratlles, del restabliment de les garanties constitucionals, tantes vegades anunciat, encara no se'n sab res del cert.

Un dia d'aquesta setmana fins va correr el remor de que, per motius que no's deien, el grat aconteixement hauria d'aplassarse.

Per fortuna, després, el mateix senyor Canalejas ho ha desmentit.

Nosaltres, de totes maneres, allissonats per l'experiencia, estem determinats, respecte a aquet punt, a fer com Sant Tomàs.

Vól dir que, quan ho vegem y a més a més ho toquem, serà quan exclamarem: ¡Ara's pot creure!

SABADELL, 17 d'Octubre.

Hi ha una tertulia d'amics que a diari prenen café a cà'l Jan, que són una colla de tranquils; no n'hi ha cap que fassi cara de candidat derrotat, tots sempre sembla que's trobin en plena Pasqua. Ells no estan per dominos ni cartes; prefereixen parlar de dones, de bestia, de guerra y, sobre tot, de política. En això sí que hi tenen la mà trencada; tan es així, que tots els polítics sabadellencs, quan els xiulen les orelles, desseguida pensen: «A cà'l Jan parlen de tu.»

Ara, ab motiu de les prop-venientes eleccions municipals, ja tenen el seu candidat pera divertir-se, en Pere López, com en altres eleccions havien tingut an en *Pepito va de curt*. El ciutadà López, creient en la tranquil·litat d'aquella *peña*, que li han dit que l'ajudarien forsa, està disposat a sacrificar-se per Sabadell, y personalment ja ha passat fulles ab el seu retrato y ab un programa que no prometen tant els que arrenquen caixals a la Plasa del Doctor Robert. Nosaltres estem conformes ab l'alegria dels tranquils de la *peña* de cà'l Jan, perquè sempre es bo disfrutar sense fer mal a ningú, y fins passarem per que li donguin an en Pere López una ajuda, perquè ells sabran com està; lo que no podem consentir es que no li comprin alguna *camisa*, perquè segurament n'espatllarà alguna de tant *aizecarli*.

SABADELL, 18 d'Octubre.

Diumenge que ve, dia 22, tindrà lloc en el «Círculo Republicano Federal Instructivo» d'aquesta ciutat, una vetllada de propaganda en pro de l'ensenyansa integral y neutra, organizada per l'*Institució pedagògica*. El programa de discursos anirà a carrec dels il·lustrats professors senyors Maynadé, Sabater, Paulí, Torrubia y Climent Terrer.

Esperem que cap dels amics de la llibertat y del lliurepensament no's faran sords a la crida, y que pensaran en portar la mainada a les escoles de la novella institució. Recordi tothom que aquestes tentatives d'ensenyansa laica han fracassat sempre per la funesta apatia y per la criminal deixadesa ab que la majoria dels que, titulantse lliberals y progressius, han fet cas omís d'aquets sentiments quan s'ha tractat de portar els fills al col·legi.

EL SELVATGE

(D'HENRI JOUSSET)

L'amic Celestí Malcuit, en els temps en que administrava, per compte del govern francès, un petit districte del Congo, va rebre un dia l'agradable visita d'un emperador negre d'un Estat d'allà a la vora. El tal monarca's deia Malinké; ja feia temps que no era antropofag y desitjava saludar al representant de la Fransa y col·locarse baix el seu valios protectorat.

L'amic Malcuit preparà al negre emperador una magna recepció. Va organitzar en honor seu una cobla, feu compondre un himne y va anar-lo a rebre, no pas a l'estació (que en aquell país encara no n'hi havien, d'estacions), sinó a la carretera, un tros enllà de la carretera, al cap d'una llarga comitiva.

Com que'l francès no sabia fixament quina llengua parlava S. M., havia tingut la precaució de valerse de tres interpretes, l'un, que coneixia a fons l'oua-oua, l'altre el wo-wo, y l'altre el kui-kui.

Aquets eren els tres dialectes més corrents entre'ls molts y molts que s'usaven en aquella regió.

Aixís que'l gran Malinké va apareixer entre la seva escolta, y un cop la cobla l'hagué saludat ab el seu himne, l'interpret de l'oua-oua s'avansà y al trobarse davant d'ell exclamà:

—Koufela aféléle gaghoyandi touba!

Això volia dir:

—Sieu benvingut entre nosaltres, poderós Emperador. Saludem humilment ta graciosa Majestat!

El monarca no va respondre un mot. Evidentment no comprenia el llenguatge. En vista de lo qual l'interpret del wo-wo va pendre la paraula en aquets termes:

—Ilocou diabbela mandarakanu bos!

Que volia significar:

—Deu vulgui que'l teu imperi s'extengui per tot el món, y que tots els pobles celebrin ton nom gloriós!

L'emperador Malinké continuà fent el mut. Era clar, doncs, que tampoc entenia el wo-wo.

Faltava provar l'últim dialecte dels que l'amic Malcuit tenia a mà: el kui-kui.

El tercer interpret avansà:

—Ouassoulou Kiama farabougou manding!

—exclamà ab una veu dolça y un accent amable. La frase volia dir:

—Beneft tu, Rei dels Reis, Senyor dels Senyors, que vens a portarnos la llum de les altures!

Però aquesta darrera temptativa no va pas tenir millor fortuna que les altres. L'emperador Malinké somreia impassible sens respondre. L'amic Malcuit no havia atinat en que'l negre sobirà pogués parlar un altre dialecte que no fos un d'aquells tres, y al venirli ara, sobtadament, aquesta idea, feu un signe als interpretes, y aquets, cada hu en son idioma, interrogaren a chor al monarca:

—Karaca bousoulié pomadana sari?

—Poulousa madoyé zizikana bayoun?

—Bazouk alabomé Kabounazi tina?

Lo qual, tant en oua-oua, com en wo-wo, com en kui-kui, volia dir:

—¿Quin es l'idioma que tu prefereixes, poderosa Majestat?

Aquet cop va semblar que l'emperador Malinké havia comprès poc o molt.

Efectivament, inclinant la seva augusta y negra testa, y fent l'ullet a l'amic Malcuit, va dirli a cau d'orella, en un francès pur, parisenc, boulevardier:

—Y doncs, ¿què rediable els ensenyeu, a estudi, an aquets bretsols, que no saben ni un mot de la vostra llengua?

JOAQUIM AYAMAMÍ, trad.

Sobre la disolució de societats

El senyor Portela, governador civil de la nostra província, ha tingut la bondat d'aclarir un detall de la nostra nota del número passat. Davant dels periodistes ha declarat que no s'ha dissolt gubernativament cap societat obrera ab motiu de la suspensió de garanties. Així, doncs, els sindicats dissolts ho han sigut judicialment. Que consti, si el senyor Portela ho vol.

Però ja'ns permetrà la nostra primera autoritat civil que fem remarcar dues coses: Primera: que la disolució, tant si ha estat gubernativa com judicial, representa un greu atac al dret d'associació obrera, quedant, per lo tant, en peu tot quant hem dit; y segona: que la distinció, a Espanya, entre les autoritats gubernatives y les judicials, es més nominal que efectiva. El senyor Portela prou be que ho sab.

A. R. y V.

Dia gras

—¿Còm ha anat aquest enterro, mossén Quirse?

—¿Còm?... Que ja pots comensar a matar un parell de pollastres.

La propietat es... pel robo

Mossén Pere Sanllehi a un xavalet preguntà:

—¿Aont vas, noi?

—Vaig a menjá

fruta a l'hort del meu veí. — Y el mossén (que li reprovo) en lloc de dir:—Bordegas; ¿que no veus que això que fas ab tan descaro es un robo?, li va dir:—Tira endavant y al teu gust no hi posis fre, que jo ja procuraré pregar per tu a l'Esprit Sant; y, sens cap por ni rezel, ves allí ab tot desahogo, que molestà a un demagogo es un merit per nà al cel.

Ab sentiments consemblants actualment obra en Pius X, qui diuen que prega a Deu pel triomf dels italians.

AGULETA

Si s donés fe a totes les reliquies, molt sovint hauriem de creure que un sant va tenir deu caps o vint brassos.—Clement XI.

L'INSTINT DEL POBLE

REU molta gent que la massa, el poble, l'opinió, es inconscient y obra quasi sempre per sugestió o per entusiasme. Tenim per equivocada aquesta creencia, y nostre convenciment

es que'l poble té per motor dels seus actes un instint que poques vegades l'enganya, y per guia una reflexió senzilla, desproveïda de subtilitats y complicacions.

Aquest instint certer y aquesta reflexió simplista fan que fassi més cas sempre dels fets que de les paraules, y aixís, quan solliciten els seus sufragis, ab vuides declamacions, tres o quatre fraccions del partit republicà, desconfia de cada una de ellas y, asquejat, no surt de casa seva. En cambi, si veu que lluiten unides totes les forces republicanes, compleix els seus deures de ciutadà, sense necessitat de requeriments ni d'excitacions. Podriem citar com a exemples que proven aquestes afirmacions nostres totes les fusions o unions republicanes fetes d'ensà de la Restauració, que han sigut rebudes sempre pel poble com a falagueres esperances, encara que després, per culpa de tothom, s'hagin tornat dolorosos desenganys.

Els prohoms d'un partit polític, y especialment els que dirigeixen forces republicanes, deurien tenir constantment en compte aquesta manera d'esser de les masses, y pendre exemple del desinterès y l'abnegació ab que saben lluitar sempre. Per dissociar, la convicció dels meritis propis y la desconfiansa en el valer dels altres fan que molts homes se creguin que'l partit es ells, y no volen sometre el seu punt de vista particular a les conveniencies de la col·lectivitat. No tenen en compte que si un home deslligat de tota mena de compromisos pot fer lo que li dona la gana, podentse disculpar els defectes d'esser voluntariós y egoista, a un home representatiu se li pot exigir que s'emmotlli a l'ànima de la col·lectivitat que pretén personificar y ab la que està consubstancialment identificat; pera que mai els enemics puguin

senyalar com a divorci profund lo que són tan sols diferencies circumstancials sense cap importancia.

L'instint y la reflexió del poble ens el portaran al nostre costat en les properes eleccions, si a fons d'abnegació, de llealtat y de desinterès saben atreure fortament la seva simpatia els elements directors.

JEPH DE JESPU

O varem dirho?

Les redempcions a metallic, que havien de quedar tancades el 30 del mes passat, en virtut d'un nou plasso concedit, podran verificarse fins al darrer del vinent Novembre.

Succeeix ab aquest ram lo mateix que ab el de les cèdules.

Quan s'avisava, a grans crits y movent molt xibarrí, que van a tancar-se les portes, es quan s'obren de bat a bat pera que més comodament pugui entrarhi tothom qui vulgui.

Per alguna cosa som a Espanya!...

Respirem!...

El Govern ha comunicat al nostre Ajuntament que lo que es l'any que ve no pensi pas en suprimir els Consums.

Encara que a algú potser li sembli que la noticia ha d'entristirnos, nosaltres, que coneixem el panyo, ens en alegrem ab tota l'ànima.

Perquè, tenint en compte la classe de fulanos que hi ha a la Casa Gran, si per desgracia s'arriba a suprimir els drets que pesen sobre les substancies alimenticies, Barcelona, d'un salt, s'hauria posat a l'altura de Madrid.

Y ¿saben lo que succeeix a Madrid?

Que no hi ha Consums;

Que, a pesar d'això, els articles de menjar y beure van més cars que mai;

Y que, perquè la situació resulti més divertida, els veïns han de pagar el nou impost sobre l'inquilinat, creat precisament pera substituir una càrrega... que encara ningú s'ha pogut treure de sobre.

Ha sigut per uns quants dies hoste de Barcelona el senyor Navarroerverter.

D'aquí, el senyor Navarro... etc., se'n va a Roma a arreglar, per encarrec d'en Canalejas, les diferencies que ab el Papa tenim temps hà pendents.

El senyor Navarro... etc., té fama de ser un gran hisendista.

¿Voldrà dir això que la qüestió de Roma es, en el fons, una mera qüestió de quartos?

L'estrena d'un drama postum d'en Tolstoi, al Paralelo, serà un gran aconteixement.

El drama's titula: *El cadáver viviente*. El popular actor Rojas, del «Teatro Apolo», l'anuncia. El no menos popular actor Parreño també l'enseja a l'«Español».

De mode que tindrem dos *cadáveres*.

Es lo que, precisament, deu dir en Canalejas en les actuals circumstancies:

—*Que haya un cadáver más, ¿qué importa al mundo?*

Aixís que'ns tornin les garanties, don Lacandro vindrà a engegarnos 10 discursos, un pera cada districte.

Y vindrà, probablement, per un altre objecte més trascendental.

Vindrà a presentarnos uns quants candidats d'altura.

Però, succeirà com sempre:

Al cap de mitg any de ser a casa la Ciutat, tindran tant d'alt com d'ample.

La Lliga està disposada a presentar 10 candidats.

La coalició de la Defensa, 8.

En resum, doncs, la Dreta presentarà 18 candidats.

¿No'ls semblen massa candidats?

¿O, millor dit, massa *candidès*?

El nou embaixador que Espanya envia al Quirinal se diu Piña.

Ja'm sembla sentir el comentari que hi farà el Sant Pare:

—Després diran que en Canalejas no va contra Roma... Veieu?... Ja'ns ha enviat la primera pinya.

El poeta y dramaturg don Xavier Viura ha ingressat en el Circol Tradicionalista.

Maui!

Que potser veia per regidor?

Pobre Viura, el dia que'ls tradicionalistes el fassin anar a la montanya ab els del *requetè*!

Y pobres tradicionalistes, el dia que en Viura els llegeixi un drama dels molts que té per estrenar!

Senyors y pastors.

El doctor Laguarda continúa ab gran activitat les seves visites pastorals pels pobles del voltant de Barcelona; visites que acostuma a efectuar sempre montat en un magnific automòbil.

Trobem que no està en caracter dirne visites pastorals, d'això.

N'hauria de dir visites *senyoriales*.

Perquè'ls pastors no hi van en auto; tresquen a peu, com les ovelles y els xais.

El cardenal Bembo, que era literat y un gran humorista, se feia sempre llegir el devocionari per un seu criat.

Preguntat un dia pel motiu de no llegirse ell mateix els llibres religiosos, va contestar:

—Molt senzill. Com que he estudiat el llatí ab en Virgili, l'Horaci y en Ciceró, no'm dona la gana de treure'm ara el mal gust llegint el llatí de sagristia.

Entre doctores:

—Com te va això, amic?

—Calla, home! Els ditxosos malalts me tenen tan amoïnats, que jo crec que acabaran per matarme.

—Paciencia, noi!... Tothom té el dret a la revenja.

Al jutjat de guardia:

El jutge:

—Un cosa m'extranya: que hagueu robat el gènere y hagueu deixat en pau el calaix dels quartos.

El detingut:

—També vostè?... Be prou que m'ha escridassat la dona per això mateix!...

Al despaig de les cèdules:

—Vostè es casat?

—Sí, senyor.

—Ab fills?

—Ab la Pepa.

En la taula rodona d'una fonda de fóra:

—Vol fer el favor de les vinagreres?

—Si es servit.

—Gracies.

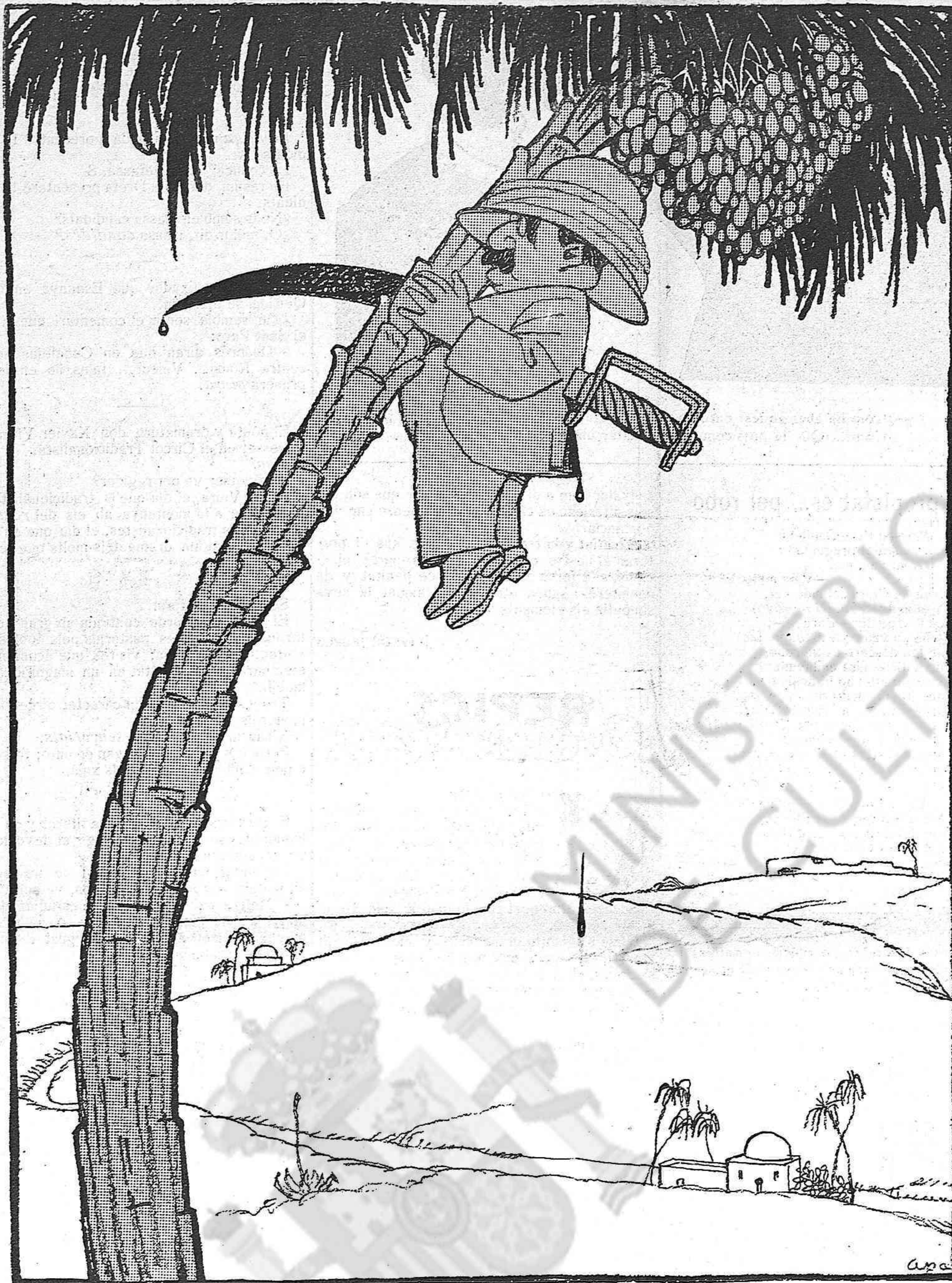
—No hi ha de què.

—Ja ho sé que no hi ha de què, però sempre es bonic el quedar be.

Un aficionat a estadístiques rares ha calculat que, parlant dues hores al dia a raó de vuitanta paraules per minut, en l'espai de cinquanta anys, un home haurà llessat al vent 175 milions de paraules.

El calcul no l'ha repetit en les dones, perquè es impossible, xerren massa, y la xifra del resultat ocuparia massa espai.

Y tampoc en els capellans, perquè aquets, quan no mengem, sempre enraonen.

Contemplant el panorama.

ALO INSERTAT EN EL NUMERO 2214

- 1.ª XARADA I.—Amparo.
- 2.ª ID. II.—Antoni.
- 3.ª ANAGRAMA.—Tallers-Retalls.
- 4.ª ENDEVINALLA.—La sal.
- 5.ª TARGETA.—Liliana. A. Mestres.
- 6.ª CONVERSA.—Brasil.
- 7.ª JEROGLIFIC I.—El saber no ocupa lloc.
- 8.ª ID. II.—Raspa.

XARADES

I

Volgut amic Staramsa:
Sé que vostè no té tot
sis ningú, per les xarades,

doncs jo mateix m'he trobat
unes quatre o cinc vegades
dos girat que m'ha tractat
com un d'aquells pela-canyes
que's creu fer versos *primé*
pel sol fet d'aconsonarlos
y *tres quart* ja tení el dret
de tutejarse ab nosaltres,
que'n tenim el cul pelat,
y hem dat feina *sis* teatres,
com *sisé* n'algun *cinc dos*
y altres llocs representables.
Hasta un'altra, de vostè
segur servidor

PAU GRAPA

II

Es un aire ma *primera*
que pot causarne molt mal,
animal *invers segona*,
y nom d'home es el *total*.

RAMON VALLS

ANAGRAMES

I

La *Tot* un *tot* ha comprat
un xic més lluny de Mongat.

RAMON VALLS

II

De Valencia una *total*
he rebut, y al meu germà

una *tot* artificial
li feu mal en una mà.

RAMON VALLS

ANAGRAMA-MUDANSA

—Bon dia!
—¿Qui hi ha?...
—El cartè,
bones tardes, Sabatè;
aquí us *tot* aquesta *tot*

que es per' la *tot* principal,
si l'arribeu a *total*
tindrem un gran esvalot.

EUDALD SALA

TARGETA

D. EVARISTO SANCLIM
CALAF

Ab les lletres combinades formar el títol d'una
pessa catalana.

E. SALA

CONVERSA

—¿Que no vas veure la representació d'aquella
obra que en Jaume hi fa el protagonista?
—No; vaig anar a veure l'aviador M. Gaudart.
—Doncs l'haguera agradat; va fer una creació.
—Home, no'm recordo el nom de l'obra.
—Pensa'l, que tu mateix l'has dit.

M. M. O. PAQUITU DEL PITU

JEROGLIFICS

I

Nota
Q
A
C + A

RICARDO LAFFITTE

II

SIÓ

JOAN ROCABERT

III

A T C

MACO

IV

te ti to tu

JOAN ROCABERT

Cavallers: Ciutadà de Blanes: Això de la *valen-*
tura m'ha deixat *tòtil*.—Pepitu Usset y Turró: No
m'agrada.—Andresito: Alguna cosa s'aprofitarà.
—Eudald Sala: Lo mateix dec dirli a vostè.—P. G.:
Es un cas molt particular y d'escassa trascenden-
cia.—I. C.: Hi farem tots els possibles.—J. M.
de G.: Tots, pòtser no; algun, es molt probable.—
N. N.: Els seus dibuixos *al llapis Faber* no m'han
fet cap il·lusió.—J. Bonaplata: Home, això no està
mal, com a filosofia barata; però no es per' el gè-
nero dels nostres periodics.—P. Queralto T.: Mi-
rarem d'engiponarles un dia o altre.—Obrers ne-
cessitosos sabadellencs: Comprenem la *llur* indigna-
ció, però això que'ns envien no es publicable,
per raons purament literaries.—Josep Batista:
No'ns convé.—N. N. (Blanes): Les cartes sense
firma autorizada no tenen cap valor pera nosal-
tres.—R. S. Ll., S. N., J. B. (P. del C.), J. M.,
Xela y J. B.: S'agraeix l'envio d'originals pera
l'Almanac.—P. A. P.: Li agraim moltíssim el seu
article, però aquest assumpto ja'l tractem nosal-
tres aquesta mateixa setmana.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

OBRA NOVA

L'Italia clerical y aristocràti-
ca al sigle XVIII, vista per un
- - personatge francès - -

per CARLES DE BROSSES

* Traducció de J. MIRÓ

Un volum en 8.ª — Preu: UNA pesseta